U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ivo Pospíšila a soudkyň Lenky Bursíkové a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobkyně: **CS SOFT a.s.**, se sídlem Aviatická 1048/12, Praha 6, zastoupená JUDr. Jakubem Hlínou, LL.M., advokátem se sídlem Havlíčkova 1680/13, Praha 1, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 6. 2025, č. j. 17012/25/5200-11433-713211, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 2. 2026, č. j. 17 Af 19/2025 - 66, o vyloučení soudce Nejvyššího správního soudu JUDr. Jakuba Camrdy ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 5 Afs 59/2026,

takto:

Soudce Nejvyššího správního soudu JUDr. Jakub Camrda **je vyloučen** z projednávání a rozhodování věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 5 Afs 59/2026.

Odůvodnění:

I.

[1] Nejvyšší správní soud v řízení vedeném pod sp. zn. 5 Afs 59/2026 projednává kasační stížnost žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) proti rozsudku Městského soudu v Praze specifikovanému v záhlaví. Tímto rozsudkem městský soud zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného ve věci doměření daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období let 2020 a 2021. Důvodem doměření daně a uložení povinnosti uhradit penále byla skutečnost, že správce daně stěžovatelce neuznal odpočet na podporu výzkumu a vývoje.

[2] Kasační stížnost byla přidělena podle rozvrhu práce k projednání a rozhodnutí pátému senátu, jehož členem je soudce Jakub Camrda, který má být soudcem zpravodajem v této věci. Ten oznámením ze dne 1. 4. 2026 sdělil předsedovi Nejvyššího správního soudu skutečnosti, které by podle jeho názoru mohly představovat důvod pro jeho vyloučení z projednávaní a rozhodování této věci.

[3] Soudce konkrétně uvedl, že jeho strýc byl zakladatelem a po dlouho dobu jediným, resp. majoritním vlastníkem stěžovatelky. V období, za které byla stěžovatelce doměřena

daň, byl majitelem 20 % akcií stěžovatelky. Od roku 1999 do roku 2021 v rámci stěžovatelčiných struktur vykonával různé funkce (nejprve byl jejím jediným jednatelem, následně členem, místopředsedou i předsedou představenstva, členem dozorčí rady a v letech 2020 a 2021 pak předsedou dozorčí rady). Aktuálně zde již žádnou funkci nemá a není se stěžovatelkou majetkově ani jinak spojen. V letech 2011 až 2016 byla členkou dozorčí rady strýcova manželka a v letech 2016 a 2017 soudcův bratranec. Ten od ledna 2020 do května 2023 vykonával funkci generálního ředitele stěžovatelky. Osoby strýce a bratrance jsou soudci velmi blízké. Patří mezi jeho nejbližší pokrevní příbuzné. Setkávají se několikrát do roka na rodinných sešlostech, během vánočních či jiných svátků, na různých oslavách či během dovolených. Spojují je též občasné volnočasové sportovní aktivity. Jsou v pravidelném kontaktu.

[4] Předseda Nejvyššího správního soudu dospěl k závěru, že není dán důvod pro vyloučení soudce, neboť jeho vztah ke stěžovatelce není natolik intenzivní, aby založil objektivní důvod podjatosti. Věc proto byla předložena podle § 8 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."), k rozhodnutí senátu Nejvyššího správního soudu.

[5] Rozhodující senát zaslal oznámení soudce k vyjádření účastníkům řízení, ti však této možnosti nevyužili.

II.

[6] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, *„jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech"*.

[7] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (usnesení ze dne 18. 2. 2010, č. j. Nao 2/2010-91, ze dne 17. 6. 2015, č. j. Nao 135/2015-59, ze dne 28. 5. 2020, č. j. Nao 68/2020-55, ze dne 18. 2. 2021, č. j. Nao 180/2020-23 aj.) i Ústavního soudu (např. nálezy ze dne 22. 2. 1996, sp. zn. III. ÚS 232/95, nebo ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01) plyne, že rozhodnutí o vyloučení soudce představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako výjimečný.

[8] Na druhé straně je požadavek nezávislosti a nestrannosti rozhodujícího soudu neodmyslitelnou součástí práva na spravedlivý proces, a je tedy jedním z hlavních předpokladů pro důvěru jednotlivců v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy). Požadavek nestrannosti chrání důvěru, kterou by měly soudy v demokratické společnosti vzbuzovat jak u účastníků řízení, tak i veřejnosti.

[9] S ohledem na to vyžaduje judikatura v případě rozhodování o vyloučení soudce vycházet nikoliv ze subjektivního přesvědčení účastníků řízení či soudce o jeho podjatosti

či naopak nestrannosti, nýbrž z existence objektivních okolností, které jsou způsobilé vyvolat oprávněné pochybnosti o nezaujatosti soudce v konkrétním případě. Současně však nejde pouze o to, jak se tyto okolnosti jeví účastníkům řízení nebo rozhodujícímu soudci, ale podstatné je také objektivní „zdání nestrannosti“, tj. to, jak by se nestranné rozhodování jevilo nezaujatému vnějšímu pozorovateli. Taková úvaha pak musí vycházet z rozboru skutečností, které k pochybnostem o nestrannosti soudce vedly (nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 11 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94, nebo ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01).

[10] Jde-li o důvody uvedené v první větě § 8 odst. 1 s. ř. s., je třeba uvést, že poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na výsledku projednávané věci, tedy zejména v případech, kdy by mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech. Vyloučen by byl také soudce, který by získal o věci poznatky jiným způsobem než dokazováním při jednání. Soudcův poměr k účastníkům nebo k jejich zástupcům může být založen především vztahem příbuzenským nebo jemu obdobným, vztahem srdečně přátelským či naopak nepřátelským, anebo i vztahem ekonomické závislosti (usnesení NSS ze dne 17. 6. 2015, č. j. Nao 139/2015-39, a ze dne 27. 11. 2014, č. j. Nao 330/2014-74, bod 10). Důvod podjatosti v těchto případech nastane i za situace, kdy se tento vztah navenek nijak neprojevuje (usnesení NSS ze dne 29. 7. 2021, č. j. Nao 150/2021-40).

[11] Současně je třeba odlišovat běžné, nepřímé či historicky nevýznamné vazby od takových vztahů, které svou povahou a intenzitou překračují obvyklý rámec. Nejvyšší správní soud dovodil, že běžné pracovní kontakty zpravidla důvodem pro vyloučení soudce nejsou; zjevně nadstandardní přátelské či naopak nepřátelské vztahy ovšem ano (usnesení NSS ze dne 11. 11. 2010, č. j. Nao 97/2010-132). Stejně tak samotná skutečnost, že rodinný příslušník soudce dříve zastupoval účastníka řízení nebo s ním byl profesně spojen v jiné, nesouvisející věci, bez dalšího k vyloučení soudce nepostačuje (usnesení NSS ze dne 29. 6. 2023, č. j. Nao 106/2023-106, body 9 až 11). Naopak dlouhodobý intenzivní přátelský vztah soudce ke stěžovatelce a jejím rodinným příslušníkům již Nejvyšší správní soud shledal důvodem pro jeho vyloučení (usnesení NSS ze dne 26. 1. 2023, č. j. Nao 24/2023-12, bod 5). Důvody ke konstatování podjatosti budou tím slabší, čím dále se osoba, jíž by se měla podjatost týkat, nachází v řetězci věc – účastník – zástupce účastníka, a tím slabší, čím formálnější a méně intenzivní je vztah soudce k dané osobě. Jako nejsilnější z důvodů je nutné vnímat příbuzenský (usnesení NSS ze dne 11. 3. 2024, č. j. Nao 23/2024 85) či přátelský vztah k účastníkům či jejich zástupcům.

[12] Ve světle těchto kritérií posoudil Nejvyšší správní soud skutečnosti uváděné v oznámení soudcem Jakubem Camrdou a shledal, že jsou dány důvody pro jeho vyloučení.

[13] Ze spisu a z oznámení soudce vyplynulo, že ve zdaňovacích obdobích, kterých se projednávaná věc týká, vlastnil jeho strýc majetkový podíl ve stěžovatelce a současně vykonával funkci předsedy její dozorčí rady. Dále bylo zjištěno, že soudcův bratranec v téže době působil jako generální ředitel stěžovatelky. Soudce zároveň uvedl, že s oběma jmenovanými rodinnými příslušníky udržuje velmi dobré osobní vztahy a pravidelně se s nimi stýká.

[14] Nejvyšší správní soud je přesvědčen, že takto zjištěné okolnosti ve svém souhrnu přesahují rámec běžných nepřímých nebo toliko formálních vazeb. Nejde totiž jen o vzdálenou profesní souvislost rodinného příslušníka s účastníkem řízení ani o historicky oslabený kontakt bez vztahu k projednávané věci. Naopak se zde kumuluje několik skutečností významných z hlediska § 8 odst. 1 s. ř. s.: příbuzenská vazba přímo s účastníkem řízení (resp. s osobami, které v právnické osobě figurovaly), pravidelný a podle vyjádření soudce velmi dobrý osobní kontakt, majetková účast soudcova strýce a výkon vrcholných kontrolních a manažerských funkcí oběma rodinnými příslušníky právě v období, které je pro posuzovaný spor věcně významné.

[15] V judikatuře je přitom zřetelně přítomno hledisko objektivní roviny nestrannosti i v případech osobních vztahů soudce k soukromým subjektům. Při rozhodování o vyloučení soudce je třeba rozlišovat mezi běžnými každodenními kontakty a mimořádnými vztahy, v nichž osoba smluvního partnera nebo jinak propojeného subjektu nabývá pro soudce zásadního významu (usnesení NSS ze dne 27. 2. 2014, č. j. Nao 81/2014-68). Tím spíše je takto nutno obdobně nahlížet na situaci, v níž soudcovi blízcí rodinní příslušníci měli k účastníku řízení v rozhodném období současně osobní a majetkový vztah a vykonávali zde vrcholné funkce.

[16] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že uvedené vazby jsou natolik konkrétní a intenzivní, že objektivně zakládají důvod pochybovat o nepodjatosti soudce ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s. Každá ze zjištěných skutečností by sama o sobě nemusela vést k vyloučení soudce, avšak nahlíženy ve svém souhrnu již vytvářejí objektivní důvody pochybností o jeho nepodjatosti. Tento závěr neznamená, že by soud činil úsudek o subjektivní neschopnosti soudce rozhodnout nestranně; postačuje, že existují objektivní okolnosti způsobilé vyvolat oprávněné pochybnosti o jeho nepodjatosti z pohledu účastníků řízení i z pohledu širší veřejnosti (usnesení NSS ze dne 29. 4. 2015, č. j. Nao 105/2015-48, a usnesení Ústavního soudu ze dne 26. 7. 2012, sp. zn. III. ÚS 187/10).

[17] S ohledem na to dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že soudce JUDr. Jakub Camrda je vyloučen z projednávání a rozhodování věci specifikované ve výroku tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. dubna 2026

Ivo Pospíšil
předseda senátu